

Assen, 16 december 2021
Ons kenmerk 202102721-00975554

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder : Stichting Woonborg
Activiteit : Daken vervangen en schoorstenen verwijderen van een tweetal twee-onder-één-kap woningen
Locatie : De Pol 6-8 en De Pol 32-34 te Peize

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 31 december 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan stichting Woonborg voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en artikel 3.5, lid 2 en 4 van de Wnb waar het gaat om het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van huismussen en gewone- en ruige dwergvleermuizen en voor het verstoren van gewone- en ruige dwergvleermuizen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag en het bijbehorende activiteitenplan "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag De Pol 6-8 en De Pol 32-34 te Peize" (Ecoreest 3 september 2021) worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de Provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de Provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag De Pol 6-8 en De Pol 32-34te Peize" (Ecoreest) zoals bijgevoegd bij de aanvraag en zover in deze ontheffing niet anders is aangegeven. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecoloog en in overleg met het bevoegd gezag/ toezichthouder en dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.
- 2.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de te slopen daken aanwezig zijn.

Huismus

- 2.3 De sloopwerkzaamheden van de daken dienen buiten de kwetsbare periode (maart t/m augustus en periode van vorst) van de huismus plaats te vinden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van deze werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een deskundige op het gebied van de huismus.
- 2.4 Voorafgaand aan de sloop van de daken worden, conform paragraaf 5.2.3 van het Activiteitenplan 14 nestkasten voor huismussen aangebracht in de nabije omgeving van het plangebied. Deze nestkasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de huismus. Verwijdering van deze tijdelijke verblijfplaatsen mag na deze periode alleen geschieden buiten het broedseizoen dan wel binnen het broedseizoen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat ze niet in gebruik zijn.
- 2.5 In de nieuw te plaatsen daken worden over de gehele lengte aan voor- en achterzijde de vogelschroot geplaatst vanaf de derde rij dakpannen (of hoger) zodat de eerste twee rijen dakpannen toegankelijk blijven en ruimte bieden voor nieuwe nestlocaties.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- 2.6 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
- 2.7 Voorafgaand aan de werkzaamheden worden, conform paragraaf 5.1.3 van het Activiteitenplan, 12 vleermuiskasten aangebracht nabij het plangebied. Deze verblijven dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de dwergvleermuisen. Verwijdering van deze tijdelijke verblijfplaatsen mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periodes van de gewone en ruige dwergvleermuis dan wel hierbinnen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat ze niet in gebruik zijn.
- 2.8 Bij de plaatsing van de nieuwe gevelplank wordt aan de muurzijde, op 4 plaatsen per dakhelling, een toegang gecreëerd van minimaal 25 mm hoog en 250 mm breed, conform paragraaf 5.1.2 van het Activiteitenplan. Vanuit deze toegangen moet een doorgang zijn tot onder de dakpannen.

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend dient ten minste aanwezig te zijn op de volgende momenten:
 - a) bij het controleren op de aanwezigheid van huismussen, gewone dwergvleermuisen en ruige dwergvleermuisen voorafgaand aan sloop van het dak,

b) bij de oplevering van de compenserende voorzieningen voor huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

- 3.2 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift aan:

- Eco Reest (digitaal)
- het College van Burgemeester en Wethouders van Noordenveld (digitaal)

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het College van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 9 september 2021 heeft stichting Woonborg (hierna: ontheffinghouder) een aanvraag gedaan voor een ontheffing van de Wnb. Het project betreft het vervangen van daken tweetal twee-onder-één-kap woningen ter plaatse van De Pol 6 en 8 en De Pol 32 en 34 te Peize (zie figuur 1). De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wnb voor de volgende soorten: huismus, gewone en ruige dwergvleermuis.

Figuur 1: Globale ligging van het plangebied.

2. Wettelijk kader

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

- Op grond van artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest moeten worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 3.1, lid 2 van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.2 *Habitatrichtlijn*

De gewone en ruige dwergvleermuizen zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Zodoende is de soort beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid te verstoren,
- Op grond van artikel 3.5, lid 4, van de Wnb is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 3.5, lid 4 van de Wnb.

2.3 *Beoordelingsgronden ontheffing verlening*

Op grond van artikel 1.10, lid 3, van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Daarnaast blijkt uit de relevante wet- en regelgeving dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.3, lid 4 en artikel 3.8 lid 5 van de Wnb.

3. **Overwegingen**

De ontheffinghouder is voornemens de ongeïsoleerde daken van de woningen te vervangen door geïsoleerde daken. Hiermee wil de ontheffinghouder een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporatie.

Uitgevoerd onderzoek

In de zomer van 2020 is er onderzoek gedaan gericht op huismus en vleermuizen. De onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de richtlijnen gegeven door de kennisdocumenten (BIJ12) en het vleermuisprotocol (NGB, 2017). Er zijn 6 nesten van huismussen en 1 paar- en 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en 1 paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aangetroffen.

3.1 *Alternatievenafweging*

Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatie gebonden.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als hete gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen en is daarmee niet een ecologisch gunstiger alternatief.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

3.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid, genoemd in artikel 3.3, lid 4 sub b van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten genoemd in artikel 3.8, lid 5 sub b van de Wnb.

Woonborg houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouwen installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie. Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Tevens zijn de woningen slecht onderhouden, beperkt geïsoleerd en het klimaat niet optimaal. In een vochtig huis groeien schimmels en huisstofmijten sneller dan in een droog huis. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Daarnaast komen in vochtige huizen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. De gerenoveerde woningen zijn beter geïsoleerd waardoor een gezonder leefklimaat ontstaat. Hierdoor dient het project het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid".

3.3 *Staat van instandhouding*

Huismus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig op de aspecten populatie en verspreiding. Het leefgebied en het toekomstperspectief voor deze soort is wel als gunstig beoordeeld (<https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>, geraadpleegd oktober 2019). De laatste tien jaren vertoont de populatie geen significante aantalsverandering. De populatie van de soort lijkt dus stabiel.

Vanaf de jaren '80 tot 2000 is de huismussen stand meer dan gehalveerd. Daarna schommelt de stand wel maar blijft min of meer stabiel. Waarschijnlijk is de afname al eerder begonnen dan in de jaren '80. Daarnaast is er gedurende vele jaren minder nestgelegenheid in nieuwbouw aangeboden mede door het bouwbesluit van 2003 (welke overigens in 2010 ten gunste van o.a. de huismus is aangepast).

Door de sloop zullen 6 nesten van de huismus verdwijnen. Er zijn tijdig ruim voldoende alternatieven in de ruime omgeving van het plangebied geplaatst. Hierdoor kunnen de huismussen tijdelijk uitwijken naar een alternatieve broedlocatie. Bij de nieuwbouw wordt bij alle daken weer toegankelijk gemaakt voor de huismus. Door het aanbieden van een veelvoud van het aantal nestplekken dat verloren gaat, kan de populatie groeien. Het voornemen brengt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar.

Dankzij de ecologische plus kan het voornemen juist leiden tot behoud van de huismuspopulatie in Peize.

Gewone en ruige dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is het de meest algemene vleermuissoort in Nederland met een ruime verspreiding over het gehele land. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. (<http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/gewone-dwergvleermuis-pipistrellus-pipistrellus>, geraadpleegd oktober 2019). De landelijke staat van instandhouding is dan ook goed.

De ruige dwergvleermuis is een in ons land algemeen voorkomende soort en wordt ruim verspreid in het noorden en westen van Nederland waargenomen. Uit de Vogel- en habitatrictlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat ruige dwergvleermuis een groot verspreidingsgebied heeft. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief zijn als matig ongunstig gekwalificeerd.

De aantallen in de trektijd, in het najaar (wanneer ook de vrouwtjes en jongen in Nederland zijn), worden geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. Er zijn geen gegevens bekend over de trend in aantallen (Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 Juli 2017).

Door de werkzaamheden gaan drie verblijfplaatsen verloren. Doordat er tijdig voldoende alternatieven in de ruime omgeving van het plangebied beschikbaar zijn voor de gewone en ruige dwergvleermuis, is verzekerd dat er gedurende de werkzaamheden voldoende alternatieven zijn. Er wordt in de minst kwetsbare periode gewerkt en vooraf worden maatregelen getroffen om te voorkomen dat vleermuizen tijdens de werkzaamheden worden gedood. In de nieuwbouw worden meer potentiële verblijfplaatsen gerealiseerd dan er minimaal vereist zijn. Dit is een verbetering ten opzichte van de bestaande situatie en daarmee draagt het plan bij aan duurzame instandhouding van de gewone en ruige dwergvleermuis in Peize. De gunstige staat van instandhouding komt dus niet in het geding door dit voornemen.

3.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 15 maart t/m 15 juli. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.